

USTAVNI SUD CRNE GORE

U vezi sa Vašim dopisom broj U - I br. 6/19 i 7/19 od 05.04.2019.godine, kojim se traži davanje mišljenja Vlade Crne Gore na Predlog za ocjenu ustavnosti člana 123 stav 1 Zakona o bankama („Službeni list CG“, br. 17/08, 44/10, 40/11 i 73/17), koji je Ustavnom суду Crne Gore podnio Upravni суд Crne Gore, Vlada Crne Gore, daje sljedeće

M I Š L J E N J E

Predlogom za ocjenu ustavnosti odredaba člana 123 stav 1 Zakona o bankama („Službeni list CG“, br. 17/08, 44/10, 40/11 i 73/17), u vezi člana 120 i člana 129 istog zakona (u daljem tekstu: Predlog), i to Su. I broj 19-1/19 od 02.04.2019. godine i Su. I broj 21-1/19 od 04.04.2019.godine, Upravni суд kao podnositac Predloga zahtijeva da Ustavni суд utvrdi da odredbe čl. 123 stav 1 Zakona o bankama, u vezi člana 120 i 129 istog zakona nijesu saglasne sa odredbama Ustava Crne Gore.

U Predlogu, Upravni суд navodi da, saglasno odredbi člana 116 Zakona o bankama ("Sl.list CG", br. 17/08, 44/10, 40/11 i 73/17), Centralna banka može, ukoliko utvrdi nepravilnost u poslovanju banke, između ostalog, uesti privremenu upravu u banci, u skladu sa članom 120 ovog zakona i oduzeti dozvolu za rad banke, u skladu sa članom 129 istog zakona. Predlagač tvrdi da je, saglasno odredbi člana 120 stav 4 Zakona o bankama, rješenje kojim se uvodi privremena uprava konačno i da uvođenjem privremene uprave, po zakonu prestaju sva upravljačka prava organima banke (saglasno odredbi člana 123 istog zakona), tako da su tužioc direktno pogodeni pobijenom odlukom.

Navedena tvrdnja je pravno neosnovana, a neosnovanost je lako uočljiva i poznata.

Truizam je, a to je i potvrđeno brojnim odlukama nadležnih sudova i ustavnosudskom praksom u drugim pravnim sistemima, da akcionari nemaju aktivnu legitimaciju na pokretanje upravnog spora ni u kojem slučaju. Po mjerodavnom materijalno-pravnom propisu - Zakonu o privrednim društvima, akcionari to pravo nemaju, jer je akcionarsko društvo shodno članu 3 stav 1 Zakona o privrednim društvima pravno lice, a članom 17 stav 2 Zakona o privrednim društvima propisano je: "Aкционарско društvo je pravno lice koje je svojom imovinom i obavezama potpuno odvojeno od akcionara".

Iz navedenog sasvim jasno proizilazi da akcionari banke nemaju pravni interes u smislu člana 10 Zakona o upravnom sporu, budući da pravo pokretanja upravnog spora ima fizičko i pravno lice, ako smatra da mu je upravnim ili drugim pojedinačnim aktom povrijedjeno neko pravo ili pravni interes. To znači da aktivnu legitimaciju za pokretanje upravnog spora ima ono fizičko ili pravno lice o čijim pravima, obavezama ili pravnom interesu je rješavano osporenim aktom.

Nadalje, odluka u postupcima osnovom člana 120 i 129 Zakona o bankama donosi se u javnom interesu, a ne partikularnom interesu pojedinih akcionara, uslijed čega se akcionarima ne može priznati pravni interes ni aktivna legitimacija ni u upravnom

postupku, ni u upravnom sporu.

Pravni interes da bi bio priznat kao takav, mora biti, između ostalog, neposredan, a ne posredan, a u konkretnom slučaju ima ga samo lice o čijim se pravima i obavezama odlučuje.

Kada je riječ o samoj banci kao jednom od tužilaca, Upravni sud u Predlogu navodi da je članom 20 Ustava Crne Gore predviđeno da svako ima pravo na pravni lijek protiv odluke kojom se odlučuje o njegovom pravu ili na zakonu zasnovanom interesu, kao i da se, imajući u vidu da se uvođenjem privremene uprava sva ovlašćenja organa banke prenose na privremenog upravnika, koga postavlja Centralna banka, koja uvodi privremenu mjeru, i kod činjenice da je privremeni upravnik istovremeno i zaposleni te banke i *"postavlja pitanje na koji način sama banka može zaštiti svoja prava, odnosno osporavati odluku kojom je direktno pogodjenja tj. kojom se odlučuje o njenom pravu ili na zakonom zasnovanom interesu."*

Akcionari banke, svoja ovlašćenja na preuzimanje pravnih radnji u ime društva ostvaruju preko nadležnih organa društva, bi u slučaju da zahtijevaju preuzimanje određene pravne radnje koja nije u nadležnosti skupštine akcionara kao organa društva na kojoj akcionari ostvaruju svoju volju – a takva je situacija uvijek kada akcionari zahtijevaju preuzimanje bilo koje radnje po osnovu prava na zakonsko zastupanje Banke - bili obavezni da se sa zahtjevom za preuzimanje predmetne radnje obrate organu akcionarskog društva – banke, u čiju nadležnost spada navedeno pitanje.

S obzirom da je članom 123 stav 1 Zakona o bankama propisano da se, danom donošenja rješenja o uvođenju privremene uprave sva ovlašćenja skupštine akcionara, organa upravljanja, izvršnih direktora i zastupnika banke prenose se na privremenog upravnika, to je izvjesno da je za preuzimanje svih pravnih radnji u ime banke, **nakon donošenja rješenja o privremenoj upravi nadležan isključivo privremeni upravnik kao organ banke.**

Akcionari banke bi stoga bili obavezni da se obrate privremenom upravniku kao novopostavljenom organu banke kao akcionarskog društva - zakonskom zastupniku društva, sa zahtjevom da pokrene upravni spor radi poništaja predmetnog rješenja.

Činjenica da je privremeni upravnik zaposleni tužene, ne umanjuje njegovu ulogu organa banke, koji je obavezan da postupa u skladu sa članom 44 i 46 stav 6 Zakona o privrednim društvima kojim je propisano da su odbor direktora i izvršni direktor i druga lica odgovorna za poslovodstvo društva dužna da postupaju s pažnjom dobrog privrednika, u razumnom uvjerenju da djeluju u najboljem interesu društva, u smislu člana 44 st. 2, 3, 4 i 6 ovog zakona i mogu biti tuženi u skladu sa članom 30 st. 4 i 5 ovog zakona, nakon što im se povjeri rukovođenje društvom od strane odbora direktora.

U tom smislu, privremeni upravnik je kao organ društva ovlašćen na zastupanje društva, a koja ovlašćenja na zastupanje Društva je stekao po članu 123 stav 1 Zakona o bankama, i obavezan je da sve odluke donosi u najboljem interesu banke kao tužene, pa time i da pokrene upravni spor ukoliko to zahtijevaju akcionari banke, ako pokretanje upravnog spora procijeni adekvatnim i potrebnim.

Priroda pravnog puta koja stoji na raspolaganju akcionarima banke nije izmijenjena ni na koji način činjenicom da su ovlašćenja organa koji su ovlašćeni da zastupaju društvo i to: odbor direktora (kolektivno) i izvršni direktor (inokosno) prenijeta na privremenog upravnika članom 123 stav 1 Zakona o bankama. Naime, i u slučaju kada ovlašćenje na zastupanje društva pripada izvršnom direktoru i/ili Odboru direktora društva, akcionar ta ovlašćenja po sili zakona nema, i jednako ih mora ostvarivati preko ovih organa, kao što bi bio slučaj i sa privremenim upravnikom - zahtjevom da se preduzme određena radnja iz oblasti upravljanja i rukovođenja /pokretanja upravnog spora/ i pravom da direktno podnese tužbu pred Privrednim sudom, ako takva radnja nije preduzeta, a preuzimanje iste je u skladu sa zahtijevanim visokim standardom dužne pažnje koju je obavezan da zadovolji privremeni upravnik kao organ društva.

I u slučaju redovnog poslovanja banke - akcionarskog društva i u slučaju privremene uprave u banci, akcionari i sama banka svoja prava ostvaruju preko lica imenovanih za zakonske zastupnike, koji u okviru svojih zakonskih ovlašćenja postupaju samostalno.

Dodatno, u slučaju odbijanja privremenog upravnika da podnese tužbu, akcionarima bi stajao na raspolaganju drugi pravni postupak - pred Privrednim sudom Crne Gore. Naime svaki akcionar društva može da tuži odgovorno lice društva u skladu sa članom 30 stav 6 Zakona o privrednim društvima (u konkretnom slučaju privremenog upravnika) ukoliko je propuštanjem dužne radnje društva (u konkretnom slučaju propuštanjem ulaganja tužbe radi pokretanja upravnog spora) nanijeta šteta društvu (u konkretnom slučaju banci).

Nadalje, o navodima Upravnog suda kao podnosioca Predloga, osporene zakonske odredbe su suprotne odredbi člana 20 Ustava Crne Gore, a samim tim i opšteprihvaćenim pravilima međunarodnog prava i potvrđenom međunarodnom ugovoru - Evropskoj Konvenciji za zaštitu ljudskih prava i osnovnih sloboda, koja u članu 13 propisuje da svako kome su povrijeđena prava i slobode predviđene Konvencijom, ima pravo na djelotvoran pravni lijek. Pravo na pristup sudu sadržano u članu 6 Konvencije, između ostalog, po navodima Predlagacha podrazumijeva mogućnost da lice čija su građanska prava povrijeđena pokrene postupak direktno i nezavisno, a ne preko trećih lica. Po navodima Upravnog suda, u konkretnom predmetu, "članovi organa upravljanja ne mogu podnositи tužbu direktnо i nezavisno, protiv odluke koja je na njih direktnо uticalа, već samo preko privremenog upravnika, na koji način se samoj banci onemogućava pristup sudu".

Navedena tvrdnja je pravno neosnovana. Naime, članom 123 stav 1 Zakona o bankama oduzimaju se, i to samo privremeno, ovlašćenja na zakonsko zastupanje članovima odbora direktora, ali se time ne može govoriti o direktnom uticaju na samu banku, koja je posebna stranka u postupku. U tom smislu ne može se govoriti o bilo kakvom ugrožavanju prava banke na pristup sudu, koja ima nadležni organ za pokretanje sudskog spora.

Za ukazati je da se rješenjima o uvođenju privremene uprave, rješenjima o oduzimanju dozvole za rad i rješenjima o ostvaranju stečaja ne odlučuje o pravu i pravnim interesima akcionara kao tužilaca, jer je tužena pokrenula postupak po službenoj dužnosti isključivo u javnom interesu, te se djelovanjem tužene štiti

cjelovitost i učinkovitost bankarskog tržišta, a ne pojedinačni interes bilo kojeg akcionara.

Za ukazati je da su sva rješenja koja je tužena Centralna banka donijela u upravnom postupku donijeta isključivo u javnom interesu koji ima prevagu nad pojedinačnim interesima akcionara banka. U skladu sa članom 143 Ustava Crne Gore, Centralna banka Crne Gore je samostalna organizacija, odgovorna za monetarnu i finansijsku stabilnost i funkcionisanje bankarskog sistema. U tom smislu, Crna Gora ima poseban, Ustavom prepoznat interes za očuvanjem stabilnosti bankarskog sistema i sprječavanju zloupotrebe na bankarskom tržištu koje mogu negativno uticati na bankarsko tržište i sigurnost cijelog bankarskog sistema. Akcionarska društva, a posebno banke, koje upravljaju tuđim novčanim sredstvima i imaju zadatak da vode računa o finansijskim interesima deponenata, osim ispunjavanja svoje osnovne svrhe, danas moraju djelovati u širem interesu zbog čega je i obaveza države da donosi propise kojima će rizik zloupotrebe biti smanjen na najmanju moguću mjeru.

Pri tome, zakonodavac ima pravo i da ograniči slobode ili prava zajemčena Ustavom (iako po mišljenju Vlade u konkretnom slučaju ne postoji ograničenje prava na pristup sudu), no to ograničenje mora biti učinjeno zbog ostvarenja legitimnog cilja propisanog Ustavom i srazmjerno cilju koji se ograničenjem želi postići.

U konkretnom slučaju, javni interes za sprječavanjem daljih nezakonitosti i ugrožavanja javnog interesa iskazanog Ustavom Crne Gore za objezbjeđenjem sigurnosti i stabilnosti bankarskog sistema opravdava privremeno prenošenje svih ovlašćenja na zastupanje na privremenog upravnika danom donošenja rješenja o uvođenju privremene uprave kako bi se sprječilo dalje postupanje organa društva usmjereni na nanošenje štete društvu.

Pri tome, za ukazati je da bi, čak i da je riječ o ograničenju, bilo potrebno imati u vidu sljedeće:

- 1) navedeno ograničenje uvedeno ovom zakonskom odredbom je samo privremeno, po pravilu šest mjeseci, a najduže devet mjeseci od dana donošenja rješenja o uvođenju privremene uprave;
- 2) da akcionari banke imaju na raspolaganju drugi pravni put pred Privrednim sudom Crne Gore;
- 3) da se privremeni upravnik može razriješiti ako ne postupa u skladu sa zakonom (član 124 Zakona o bankama).

Pravo na pristup sudu nije apsolutno, o čemu svjedoče brojne ustavno-sudske odluke iz regionala kao i praksa Evropskog suda za ljudska prava. Ovo pravo može biti ograničeno ukoliko je svako ograničenje ustanovljeno zakonom, ima legitimni cilj i postoji razumna srazmjernost između ograničenja i cilja koji se tim ograničenjem želi postići.

a) *Ima li osporeni član 123 Zakona o bankama legitiman cilj?*

Po ocjeni Vlade, osporeni član 123 Zakona o bankama ima legitimni cilj - stvaranje mogućnosti strankama (fizičkim i pravnim licima) da pokrenu upravni spor i tužbu za naknadu štete, ako privremeni upravnik propusti da pokrene upravni spor u situaciji

kada nepokretanje nije u najboljem interesu društva, a sa druge strane obezbjeđenje očuvanja stabilnosti i sigurnosti bankarskog sistema kao osnovnoj funkciji Centralne banke utvrđenoj Ustavom Crne Gore.

Legitiman zakonski cilj, koji je prepoznat Ustavom Crne Gore koji je u članu 143 prepoznao Centralnu banku kao organizaciju odgovornu, između ostalog, za finansijsku stabilnost i funkcionisanje bankarskog Sistema, ostvaruje se preko člana 123 Zakona o bankama, koji je međunarodno-pravno prepoznat, da se u slučaju uvođenja privremene uprave samo privremeno ograničavaju prava na direktno ulaganje tužbe i pokretanje upravnog spora preko organa društva imenovanog od strana akcionara.

b) Je li ograničenje propisano članom 123 Zakona o bankama srazmjerno legitimnom cilju koji se njime želio postići?

Osporeni član 123 Zakona o bankama primjenjuje se samo privremeno, budući da ovlašćenja privremenog upravnika traju svega šest, a najduže devet mjeseci, i to samo sa ciljem da se utvrdi da li banka može dostići zahtijevani nivo sopstvenih sredstava ili koeficijenta solventnosti i redovno ispunjavati dospjele obaveze (član 128 stav 1 Zakona o bankama) i da su mjere za ozdravljenje banke dale zadovoljavajuće rezultate (član 128 stav 3 tačka 1 Zakona o bankama) poslije čega se banka ili vraća pod kontrolu akcionara ili otvara stečajni postupak nad bankom.

Legitimnost uvedenog ograničenja je tim veća kada se ima u vidu da se mjera privremene uprave od strane Centralne banke i izriče sa ciljem ozdravljenja banke i vraćanja banke pod kontrolu akcionara, pa se privremena uprava može završiti nakon šest mjeseci i to: vraćanjem banke pod kontrolu akcionara i svih ovlašćenja skupštine akcionara u roku od 45 dana; vraćanjem ovlašćenja novoimenovanom odboru direktora i izvršnom direktoru (član 128 stav 5 Zakona o bankama) ili otvaranjem stečajnog postupka.

Dakle, u konkretnom slučaju propisanom članom 123 stav 1 Zakona o bankama ne može biti riječi o ukidanju prava na pristup sudu, nego njegovom privremenom ograničenju da se isto vrši preko privremenog upravnika, dok traje mjera privremene uprave, a najduže devet mjeseci u skladu sa članom 128 stav 1 istog zakona.

Polazeći od svega navedenog, Vlada smatra da bi, i u slučaju da se može govoriti o ograničenju prava na pristup sudu po članu 123 stav 1 Zakona o bankama, ograničenje ovlašćenja organa banke izvršeno po članu 123 Zakona o bankama bilo ustavnopravno prihvatljivo ograničenje. Po stanovištu Vlade, takav stav zakonodavca nije ograničio niti spriječio pristup sudu na takav način ili u tolikoj mjeri da bi bila narušena sama bit prava na pristup sudu.

Nadalje, ne može se govoriti o tome da su donošenjem rješenja tužiocu direktno pogodjeni osporenom odlukom, a što proizlazi iz činjenice da se postupak sanacije i likvidacije banke ne sprovodi radi zaštite interesa akcionara, već radi zaštite posebnog državnog interesa. Stoga su osporena rješenja i opravdana i zasnovana na zakonskim razlozima predviđenim odredbom člana 4 stav 1 Zakona o Centralnoj banci Crne Gore, to jest na posebnom državnom interesu i cilju postojanja ovlašćenja Centralne banke iskazanom ovom zakonskom odredbom kojom je propisano da je osnovni cilj Centralne banke podsticanje i očuvanje stabilnosti finansijskog sistema,

uključujući podsticanje i održavanje zdravog bankarskog sistema i sigurnog i efikasnog platnog prometa.

Nadalje, Upravni sud tvrdi u predlozima za ocjenu ustavnosti i da su ugrožena prava članova organa upravljanja i izvršnih organa banke, čija ovlašćenja su prestala osnovom člana 123 stav 1 Zakona o bankama.

Članom 10 stav 2 Zakona o upravnom sporu propisano je: "*Tužilac može biti i državni organ, organ državne uprave, organizacija, naselje, grupa lica i drugi koji nemaju svojstvo pravnog lica, ako mogu biti nosioci prava i obaveza o kojima se rješavalo upravnim aktom ili su bili predmet druge upravne aktivnosti.*"

U tom smislu, protiv rješenja Centralne banke Crne Gore kojim je uvedena privremena uprava tužiocu, sa svojstvom posebne stranke u upravnom sporu, u skladu sa članom 10 stav 2 Zakona o upravnom sporu, mogu biti Glavni izvršni direktor i članovi Odbora direktora. Kako u tome nijesu ograničeni, to ne može ni biti riječi o ograničenju prava ovih lica kako to navodi Upravni sud u Predlogu.

Legitimacija akcionara na pokretanje upravnog spora protiv rješenja o oduzimanju dozvole za rad i rješenja o otvaranju stečajnog postupka se takođe u Predlogu pravno neosnovano dovodi u pitanje.

Pozitivnim zakonskim propisima u Crnoj Gori propisano je:

- Na banke se primjenjuju odredbe zakona kojim se uređuje pravni položaj privrednih društava, ako ovim zakonom nije drukčije uređeno (član 2 Zakona o bankama ("Službeni list CG", br. 17/08, 44/10, 40/11, 73/17);
- Rješenje o oduzimanju dozvole za rad banke objavljuje se u "Službenom listu Crne Gore" i dostavlja CRPS.

Donošenjem rješenja iz stava 3 ovog člana prestaju da važe i izdata odobrenja banci za obavljanje drugih poslova.

Kad Centralna banka oduzme dozvolu za rad banke, odmah donosi rješenje o otvaranju stečajnog postupka nad bankom ili rješenje o likvidaciji banke. (član 129 stav 3,4 i 5 Zakona o bankama);

Rješenja iz st. 3 i 5 ovog člana su konačna. Protiv rješenja iz st. 3 i 5 ovog člana može se voditi upravni spor. (član 129 stav 8 i 9 Zakona o bankama);

Privremena uprava u banci prestaje donošenjem rješenja o otvaranju stečajnog postupka nad bankom (član 128 stav 3 tačka 2 Zakona o bankama); Protiv konačnog rješenja koje se donese u stečajnom postupku, odnosno u postupku likvidacije može se pokrenuti upravni spor, pred nadležnim sudom. (član 6 stav 2 Zakona o stečaju i likvidaciji banaka ("Sl. list RCG", br. 47/01 i "Sl. list CG", br. 62/08 i 44/10)

- Rješenje o otvaranju stečajnog postupka objavljuje se u "Službenom listu Crne Gore" i najmanje dva dnevna štampana medija koji se distribuiraju na teritoriji Crne Gore.

Protiv rješenja o otvaranju stečajnog postupka može se pokrenuti upravni spor. (član 7 stav 4 i 5 Zakona o stečaju i likvidaciji banaka);

Stečajni upravnik preuzima ovlašćenja organa upravljanja i izvršnih direktora banke i vrši ih shodno potrebama stečajnog postupka, u skladu sa ovim zakonom. (član 13 Zakona o stečaju i likvidaciji banaka ("Sl. list RCG", br. 47/01 i "Sl. list CG", br. 62/08 i 44/10);

Danom otvaranja stečajnog postupka prestaju ovlašćenja organa upravljanja i

izvršnih direktora banke, zastupnika i prokuratora i prenose se na stečajnog upravnika. (član 28 Zakona o stečaju i likvidaciji banaka ("Sl. list RCG", br. 47/01 i "Sl. list CG", br. 62/08 i 44/10);

Iz navedenih zakonskih odredbi je jasno da su Zakonom o stečaju i likvidaciji banaka kao *lex specialis* zakonom regulisana samo posebna pravna pitanja koja su specifična za stečaj i likvidaciju banaka, a to su pitanja sudskog vođenja postupka stečaja kao upravnog postupka, donošenja rješenja i zaključaka u postupku stečaja kao upravnih akta i slično. Ovim je zakonodavac, iz razloga pravne sigurnosti i zaštite pravnog porekta i sigurnosti i stabilnosti bankarskog sistema u cijelini u potpunosti odredio vrstu sudskog postupka – upravni postupak i pobijanje odluka u stečajnom postupku putem vođenja upravnog spora. Ovim zakonodavac putem gore citiranih odredbi Zakona o stečaju i likvidaciji banaka nije ukinuo bilo kakva ovlašćenja punomoćnicima, već samo prokuratorima kao posebnoj vrsti punomoćnika.

Naprotiv, s obzirom da se osnovom člana 2 Zakona o bankama, na sva pitanja na banke se primjenjuju odredbe zakona kojim se uređuje pravni položaj privrednih društava, ako ovim zakonom nije drukčije uređeno, a s obzirom da Zakon o stečaju i likvidaciji banaka kao *lex specialis* uređuje samo prenos ovlašćenja organa upravljanja i izvršnih direktora banke na stečajnog upravnika banke, to na stečajnog upravnika banke po sili zakona ne prelaze bilo koja ovlašćenja imenovanih punomoćnika za vođenje upravnog spora protiv ovih akata, a po sili zakona prestaju da važe samo punomoćja za raspolaganje imovinom stečajnog dužnika.

Kako pravni status ovlašćenja na preuzimanje pravnih radnji od strane punomoćnika Banke u postupku stečaja i likvidacije banke nijesu regulisana Zakonom o stečaju i likvidaciji banaka, to se na nastalu pravnu situaciju *mutatis mutandis* može primijeniti samo Zakon o stečaju ("Službeni list CG", br. 01/11 i 53/16) kao opšti propis kojim se reguliše stečaj privrednih društava.

Zakonom o stečaju u članu 76 stav 1 i 3 propisano je:

- Danom otvaranja stečajnog postupka prestaju zastupnička i upravljačka prava izvršnog direktora, zastupnika i punomoćnika, kao i organa upravljanja stečajnog dužnika i ta prava prelaze na stečajnog upravnika, osim prava na podnošenje žalbe na rješenje o otvaranju stečajnog postupka kao i pravo na podnošenje izjave o reorganizaciji.
- Punomoćja koja je dao stečajni dužnik, a koja se odnose na imovinu koja ulazi u stečajnu masu, prestaju otvaranjem stečajnog postupka.

U skladu sa navedenim, kada bi navedenu zakonsku odredbu primijenili *mutatis mutandis*, to bi značilo da danom donošenja rješenja o oduzimanju dozvole za rad banke i istovremenim otvaranjem stečajnog postupka nad bankom (u skladu sa članom član 129 st. 3, 4 i 5 Zakona o bankama) prestaju ovlašćenja privremenog upravnika banke *ex lege*, ovlašćenja izvršnog direktora i odbora direktora banke prenose se na stečajnog upravnika, a ostaje pravo na podnošenje tužbe i pokretanje sudskog spora po punomoćnjima koja je izdao stečajni dužnik prije otvaranja stečaja, jer *ex lege*, po članu 76 stav 1 stečajnom upravniku se ne prenosi pravo na ulaganje žalbe, odnosno pravni lijek, a stavom 3 istog člana 76 Zakona o stečaju prestaju samo punomoćja koja se odnose na imovinu koja ulazi u stečajnu masu, a ne i ostala

punomoćja, a po članu 28 Zakona o stečaju i likvidaciji banaka prestaju ovlašćenja organa upravljanja i izvršnih direktora banke, zastupnika i prokuratora i prenose se na stečajnog upravnika, ali se ne reguliše pravno dejstvo ranije datih punomoćja od strane stečajnog dužnika.

Dakle, evidentno je da bi svoje pravo na pokretanje upravnog spora tužena banka kojoj je oduzeta dozvola za rad i nad kojom je otvoren postupak stečaja mogla ostvariti putem svog punomoćnika kojem su nadležni organi društva ovlašćeni za zastupanje izdali punomoćje za pokretanje upravnog spora protiv ovih akata, a prije otvaranja stečajnog postupka. Ovo punomoćje po sili zakona i gore navedenom članu 123 stav 1 Zakona o bankama prestaje samo za ograničeno vrijeme trajanja privremene uprave banke od najduže devet mjeseci, dok otvaranjem stečajnog postupka prestaju samo ovlašćenja prokuratora (po osnovu člana 28 Zakona o stečaju i likvidaciji banaka), i punomoćja koja se odnose na imovinu koja ulazi u stečajnu masu (član 76 stav 3 Zakona o stečaju), ali ne i punomoćja za vođenje sudskih sporova koje je stečajni dužnik izdao prije otvaranja stečaja.

Iz navedenog je sasvim jasno da pravni sistem Crne Gore sadrži jasnou pravnu situaciju i pravni put za ulaganje pravnih sredstava.

Imajući u vidu navedeno, mišljenja smo da se osporavanom odredbom člana 123 stav 1 Zakona o bankama («Službeni list CG», br. 17/08, 44/10, 40/11 i 73/17), u vezi sa članom 120 i članom 129 istog zakona, ne narušava ni jedno od Ustavom utvrđenih načela, te stoga, predlažemo da Ustavni sud Crne Gore, odbije Predlog za ocjenu ustavnosti odredbe Zakona o bankama («Službeni list CG», br. 17/08, 44/10, 40/11 i 73/17), koji je Ustavnom sudu Crne Gore podnio Upravni sud Crne Gore.

PREDSJEDNIK VLADE
Duško Marković